Sygn. akt VII U 1048/16

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Gąsior

Protokolant Aneta Rapacka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 marca 2017 r. w Warszawie

sprawy B. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o wcześniejszą emeryturę (z warunków szczególnych)

na skutek odwołania B. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 20 maja 2016 r., znak: (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 20 maja 2016 r., znak: (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu B. L. prawo do wcześniejszej emerytury (z warunków szczególnych) od dnia 1 czerwca 2016 roku,

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. na rzecz odwołującego B. L. kwotę 360,00 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

3. stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w wypłacie świadczenia.

UZASADNIENIE

W dniu 21 czerwca 2016 roku ***B. L.*** złożył odwołanie
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 20 maja 2016 roku,
znak: (...), mocą której organ rentowy odmówił przyznania mu wcześniejszej emerytury, wskazując w uzasadnieniu, że nie został przez niego udowodniony 15 – letni okres pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Odwołujący zarzucił organowi rentowemu:

1. naruszenie art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, poprzez jego niezastosowanie,

2. naruszenie § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych
w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, poprzez jego niezastosowanie.

W związku z powyższymi zarzutami odwołujący wniósł o zmianę skarżonej decyzji poprzez uznanie, że wnioskujący ma prawo do emerytury po uwzględnieniu pracy w szczególnych warunkach w okresie od 24 lipca 1975 roku do 31 grudnia 1998 roku.

W uzasadnieniu odwołania B. L. wskazał, że organ rentowy przyjął za udowodniony okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 27 lat, 3 miesiące i 11 dni jednocześnie uznając, że nie został udowodniony wymagany 15 – letni okres pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. Organ rentowy wskazał, iż za okres pracy w szczególnych warunkach nie uznano okresu zatrudnienia odwołującego się od 24 lipca 1975 roku do 31 grudnia 1998 roku w (...) S.A., ponieważ: (I) przedłożone świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach w (...) S.A. nosi ślady poprawek, które nie zostały opatrzone imienną pieczątką służbową i podpisem upoważnionego pracownika; (II) w ww. świadectwie nie wykazano charakteru wykonywanej pracy i stanowiska ściśle według pozycji i punktu załącznika do zarządzenia ministra, któremu podlegał zakład pracy.

B. L. wskazał, że ze świadectwa wykonywania prac
w szczególnych warunkach wynika, że odwołujący się był zatrudniony
w (...) S.A., w okresie od 24 lipca 1975 roku do 29 lutego 1999 roku w pełnym wymiarze czasu pracy, wykonywał pracę jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, tj. na stanowisku kierowcy wymienionym w wykazie A, dziale VIII, poz. 2, pkt 2, stanowiącym załącznik nr 3 do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 roku w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty. Ponadto, z posiadanej przez organ rentowy dokumentacji w sprawie emerytury odwołującego oraz dokumentacji będącej w posiadaniu Archiwum Państwowego (...) W. miało wynikać, że od momentu rozpoczęcia pracy w (...) S.A., tj. od 24 lipca 1975 roku odwołujący się był kierowcą ciągnika, a po uzyskaniu w dniu 13 marca 1989 roku, prawa jazdy kategorii C, kierowcą samochodu ciężarowego.

W ocenie odwołującego organ rentowy nie tylko wadliwie ustalił stan faktyczny, nie uwzględnił również treści wykazu A, działu VIII, pkt 3. Na poparcie powyższych okoliczności, odwołujący złożył wnioski o przeprowadzenie dowodów z (I) dokumentacji osobowej i płacowej odwołującego się znajdującej się w Archiwum Państwowym (...) W. oraz znajdującej się w posiadaniu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych; (II) świadectwa pracy; (III) świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach; (IV) prawa jazdy odwołującego się; (V) legitymacji ubezpieczeniowej; (VI) zeznania świadków; oraz (VII) przesłuchania odwołującego się (odwołanie z dnia 21 czerwca 2016 roku wraz z załącznikami).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 13 lipca 2016 roku ***Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.,*** wniósł o oddalenie odwołania B. L., na podstawie art. 477^{14} § 1 k.p.c.

Uzasadniając swoje stanowisko, organ rentowy powołał się na przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych
w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze i wskazał na przepisy regulujące warunki uzyskania wcześniejszej emerytury. W szczególności organ rentowy zaznaczył, że w myśl art. 184 w związku z art. 32 ustawy emerytalnej prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonym, urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku, jeżeli na dzień 1 stycznia 1999 roku spełniają następujące warunki: (I) osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat – dla mężczyzn; (II) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący do najmniej 25 lat – dla mężczyzn.

Organ rentowy powołał się również na § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wskazując warunku wymagane do nabycia prawa do emerytury, tj. (I) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn;

(II) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Natomiast stosownie do § 2 powyższego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Powyższe okresy pracy, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy.

W ocenie organu rentowego z akt rentowych wynika, że ubezpieczony nie spełnia wymaganych warunków, bowiem nie udowodnił wymaganego 15 – letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. Ponadto, organ rentowy do pracy w szczególnych warunkach nie uwzględnił okresu zatrudnienia odwołującego w (...) S.A., w okresie od 24 lipca 1975 roku do 31 grudnia 1998 roku, wskazując, że przedłożone świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach nosi ślady poprawek (Odpowiedź na odwołanie z dnia 13 lipca 2016 roku).

W uzasadnieniu pisma przygotowawczego z dnia 2 sierpnia 2016 roku ***odwołujący*** wskazał, że organ rentowy, w odpowiedzi na odwołanie z dnia 13 lipca 2016 roku, nie odniósł się w żaden sposób do argumentów i zarzutów odwołującego się podniesionych w odwołaniu z dnia 21 czerwca 2016 roku,
a przemawiających za zasadnością uznania, iż nabył prawo do emerytury z uwagi na osiągnięcie wieku emerytalnego 60 lat oraz posiadanie wymaganego okresu zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Odwołujący wskazał, że organ rentowy powtórzył jedynie jedną z przyczyn odmówienia mu prawa do roszczonego świadczenia, wskazaną w kwestionowanej decyzji, podnosząc, że przedłożone przez B. L. świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach nosi ślady poprawek. Odwołujący stwierdził, iż w dwóch miejscach świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach, rzeczywiście nosi ślady poprawek – naniesiona jest taśma z korektora do długopisu, mająca zamazać każdorazowo jedną cyfrę oraz częściowo znak „+". Poprawki widoczne są w wykropkowanych miejscach, przeznaczonych na wskazanie właściwych dla stanowiska kierowcy: pozycji oraz punktu działu VIII wykazu A, stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 roku. W wykropkowanym miejscu, pozostawionym do wypełnienia – po skrócie „poz." – w jakiej pozycji wymieniono pracę pracownika, odręcznie zostało napisane „2 + 3", a następnie korektorem usiłowano zamazać dopisek „+ 3", zostawiając jedynie cyfrę „2". Jednak pomimo naniesienia białego tworzywa widać, jakie znaki próbowano zakryć. Zatem możliwy jest do odczytania pierwotny zapis na świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, przed jego zmianą. Nadto, w wykropkowanym miejscu tuż po skrócie „pkt", odręcznie zostało napisane „2 + 1", po czym powtórzono wyżej opisany manewr, próbując zakryć warstwą korektora „+ 1", jednakże wciąż pozwala na odczytanie całego wpisu. W ocenie odwołującego celem poprawek było pozostawienie w ww. rubrykach jedynie informacji, zgodnie z którą pracownik zajmował stanowisko kierowcy, wymienione w wykazie A dziale VIII poz. 2 (nie zaś w poz. 2 oraz poz., 3, jak należy czytać znak „+") pkt 2 (nie zaś pkt 2 oraz pkt 1, jak należy rozumieć znak „+"). Ponadto, odwołujący podtrzymał ocenę, że przedmiotowa decyzja organu rentowego jest błędna, ponieważ odwołujący się spełnia wymagania sformułowane w art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Pismo przygotowawcze odwołującego się z dnia 2 sierpnia 2016 roku).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony B. L., urodzony w dniu (...),
w dniu 19 kwietnia 2016 roku złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych II Oddziale w W., wniosek o ustalenie prawa do emerytury z tytułu osiągnięcia niższego wieku emerytalnego z związku z wykonywania pracy
w warunkach szczególnych. Do powyższego wniosku ubezpieczony załączył kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych wraz
z dokumentacją potwierdzającą te okresy

Dowód: wniosek z dnia 19 kwietnia 2016 roku wraz z załącznikami.

Organ rentowy po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego ustalił, że ubezpieczony nie spełnia wymaganych warunków, bowiem nie udowodnił wymaganego (tj. 15 – letniego) na dzień 1 stycznia 1999 roku okresu pracy w szczególnych warunkach. Ponadto, do pracy w szczególnych warunkach nie uwzględniono odwołującemu okresu zatrudnienia od 24 lipca 1975 roku do 31 grudnia 1998 roku w (...) S.A., uzasadniając powyższe tym, że przedłożone świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach nosi ślady poprawek. Jednocześnie na podstawie załączonych dokumentów organ rentowy uznał za udowodniony ogólny staż pracy odwołującego, w wymiarze 27 lat, 3 miesięcy i 11 dni okresów składowych i nieskładkowych

Dowód: decyzja z dnia 20 maja 2016 roku, znak: ENS/20/045108738

Ubezpieczony B. L. w dniu 21 czerwca 2016 roku złożył odwołanie od niekorzystnej dla siebie decyzji organu rentowego z dnia 20 maja 2016 roku, do Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie, inicjując niniejsze postępowanie sądowe, w toku którego ustalono, że:

B. L. w okresie od dnia 1 września 1971 roku do dnia 30 września 1972 roku uczęszczał jako uczeń praktycznej nauki zawodu do szkoły przyzakładowej (...). Następnie, w okresie od dnia 1 października 1972 roku do dnia 19 lipca 1975 roku, pobierał nauki jako uczeń – monter maszyn budowlanych, monter maszyn budowlanych w (...) Przedsiębiorstwie (...). Od 24 lipca 1975 roku do dnia 28 lutego 1999 roku, był zatrudniony w (...) S.A. Po ukończeniu szkoły pracował jako kierowca ciągnika, zaś od 1989 roku po uzyskaniu prawa jazdy na uprawniającego do jazdy samochodami ciężarowymi, rozpoczął pracę na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, stale i w pełnym wymierzę czasu pracy. W trakcie całego wskazanego powyżej okresu zatrudnienia, odwołujący obsługiwał samochody J., L., K., jak również Betonomieszarki – T. oraz przewoził materiały niebezpieczne, tj. obsługa cysterny paliwowej i przewóz gazów technicznych.

W międzyczasie, tj. w okresie od dnia od 1975 roku do 1977 roku odbywał służbę wojskową i po jej odbyciu podjął zatrudnienie w macierzystym zakładzie pracy. Ponadto w dniu 1 kwietnia 1986 roku, odwołujący wyjechał służbowo na rok na kontrakt zagraniczny do T.. Po powrocie z zagranicy odwołujący ponownie podjął pracę. Od 1 kwietnia 1999 roku do 31 sierpnia 1999 roku odwołujący był zatrudniony na stanowisku kierowcy w usługach transportowo – drogowych (ubezpieczający – ZUS L.). W okresie od dnia 7 września 1999 roku do 1 listopada 2000 roku, odwołujący był zarejestrowany w urzędzie pracy, jako bezrobotny. Następnie, w okresie od 2 listopada 2000 roku do 31 marca 2004 roku był zatrudniony na stanowisku kierowcy w usługach transportowo – drogowych (ubezpieczający – ZUS L.). B. L. od 1 kwietnia 2004 roku do 20 kwietnia 2007 roku był zatrudniony w (...) Sp. z o.o., na stanowisku kierowcy. Ponadto, od dnia 23 października 2007 roku do 2 kwietnia 2011 roku, pracował na stanowisku kierowcy w (...) Sp. z o.o. Od 29 kwietnia 2011 roku do chwili obecnej odwołujący, jako bezrobotny, zarejestrowany jest w Powiatowym Urzędzie Pracy.

Dowód: świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach k. 8, kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych, tom X, zeznania świadka L. S. k. 63, zeznania świadka T. G. k. 64, zeznania świadka J. D. k. 65, zeznania świadka K. B. k. 66, zeznania świadka B. S. (1) k. 82-83, zeznania odwołującego k. 84-85.

W toku postępowania sądowego, Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu bhp celem ustalenia, czy praca wykonywana przez odwołującego w latach 24 lipca 1975 roku do dnia 28 lutego 1999 roku w (...) S.A. wykonywana była w szczególnych warunkach uregulowanych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz w innych Rozporządzeniach Rady Ministrów dot. I kategorii zatrudnienia i zarządzeniach właściwych ministrów

W opinii z dnia 29 stycznia 2017 roku biegły sądowy ds. bhp J. C. zobowiązany postanowieniem Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie, VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 21 grudnia 2016 roku do wypowiedzenia się w zakresie wynikającym z postanowienia Sądu Okręgowego, czy praca wykonywana przez odwołującego w okresie od lipca 1975 roku do lutego 1999 roku w (...) S.A. wykonywana była w

warunkach szczególnych, uregulowanych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze oraz w innych rozporządzeniach Rady Ministrów dotyczących I kategorii zatrudnienia i Zarządzeniach właściwych ministrów. Biegły został zobowiązany do sporządzenia opinii w oparciu o zebrany w aktach materiał dowodowy.

Opinię opracowano na podstawie (I) ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku
o emeryturach i rentach z funduszy ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 1998 roku, nr 137, poz. 887 ze mn.) oraz rozporządzeniu Rady Ministrów z dn. 07 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, nr 8, poz. 43 ze zm.).

W opinii wskazano, że dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 07 lutego 1983 roku.

Przedmiotem toczącego się postępowania jest ustalenie prawa do wcześniejszej emerytury tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Ustalenie stanu faktycznego w odniesieniu do przedmiotu toczącego się postępowania, o sygnaturze akt VII U 1048/16 z dnia 21 grudnia 2016 roku wymagało (I) ustalenia charakteru pracy odwołującego oraz czynności zawodowych wykonywanych w ramach umowy o pracę; (II) wyjaśnienia, czy praca wykonywana przez odwołującego odbywała się w sposób stały w pełnym wymiarze czasu pracy; (III) wyjaśnienia, czy wykonywana praca przez odwołującego znajduje się w wykazie A prac uprawniających do niższego wieku emerytalnego.

W opinii biegły wziął pod uwagę rodzaj wykonywanych czynności pracy według odwołującego oraz następujące ustalenia faktyczne: pełnomocnik odwołującego pismem procesowym z dnia 21 czerwca 2016 roku, odwołała się od decyzji ZUS znak: (...) z dnia 20 maja 2016 roku. Pełnomocnik wskazała, że nie zgadza się z decyzją organu rentowego w związku z odmową przyznania odwołującemu prawa do wcześniejszej emerytury po ukończeniu 60 roku życia w sytuacji osiągnięcia stażu pracy 25 lat, w tym co najmniej jego zdaniem 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Na rozprawie w dniu 21 grudnia 2016 roku odwołujący wykazał m. in.: (I) po skończeniu szkoły od 1975 roku pracował jako kierowca ciągnika; (II) jako kierowca ciągnika pracował do 1989 roku, a później zrobił prawo jazdy na samochody ciężarowe; (III) jeździł beto-mieszarką przez około 5 lat; (IV) od 1994 roku do 1999 roku jeździł cysterną z paliwem; (V) przez cały okres zatrudnienia pracował w pełnym wymiarze czasu pracy; (VI) jako kierowca ciągnika jeździł na ciągniku do transportu (U.); (VII) praca była przez cały rok, w okresie zimowym funkcjonowały też budowy; (VIII) w zimie też jeździł na budowy; (IX) kategorię prawa jazdy T posiada od 13 marca1989 roku; (X) kategorię prawa jazdy D, BE, CE i DE posiada od 5 maja1992 roku; (XI) jeżeli chodzi o samochody ciężarowe to jeździł J., S., K. i T.; (XII) cysterna to był J.; (XIII) całe życie był kierowcą i nie zajmował się dodatkowymi czynnościami; (XIV) nie zajmował się naprawami; (XV) służbę wojskową odbywał w okresie od 1975 roku do 1977 roku, przez 2 lata; (XVI) pracował w systemie jednozmianowym, ale zwykle więcej niż 8 godzin dziennie, jak trzeba było nawet 12; (XVII) był na budowie eksportowej w T.; (XVIII) był tam od 01 kwietnia 1986 roku przez rok czasu, jeździł tam ciągnikiem U..

W zakresie stosunku służbowego łączącego odwołującego, z pracodawcą biegły wskazał, że zatrudnienie odwołującego w (...) S.A. potwierdza znajdującą się w aktach sprawy dokumentacja pracownicza. Analiza dokumentacji pracowniczej ubezpieczonego pozwala na wykazanie (I) okres zatrudnienia: od 24 lipca 1975 roku do 28 lutego 1999 roku; (II) wymiar czasu pracy: pełen etat; (III) stanowisko pracy: kierowca. Materiał dowodowy w postaci zachowanych akt osobowych, w aktach sprawy wykazuje: (I) zatrudnienie od 24 lipca 1975 roku na podstawie umowy o pracę na stanowisku: kierowca ciągnika w pełnym wymiarze czasu pracy; (II) zatrudnienie od 05 listopada 1977 roku na podstawie umowy o pracę na stanowisku: kierowca ciągnika w pełnym wymiarze czasu pracy; (III) zawarcie umowy o pracę na budowie eksportowej w okresie od 03 kwietnia 1986 roku do 30 kwietnia 1987 roku na stanowisku: kierowca ciągnika; (IV) obsługę samochodów marki: J., L., K., betonomieszarki - T., cysterny paliwowej.

Zachowana dokumentacja pracownicza z okresu wynikającego z treści postanowienia, potwierdza rodzaj i charakter pracy wykazany przez odwołującego na rozprawie w dniu 21 grudnia 2016 roku.

Na okoliczność wykonywania przez odwołującego pracy w szczególnych warunkach zeznawali w sprawie w dniu 27 października 2016 roku oraz 21 grudnia 2016 roku świadkowie: M. G., J. D., K. B., L. S., B. S. (1). Biegły wskazał, że nie jest upoważniony do weryfikacji zeznań świadków, dlatego też nie są one w żadnym stopniu dla niego wiążące. W postępowaniu dowodowym świadkowie wykazali charakter i rodzaj pracy odwołującego, która polegała m.in. na tym, iż: (I) odwołujący jeździł ciągnikiem z przyczepą, w tamtym czasie był to U.; (II) jeździł cysterną i betonomieszarką; (III) odwołujący pracował na pełen etat, ale i dłużej; (IV) w sezonie letnim pracował na budowie po 10-12 godzin; (V) system był jednozmianowy, 8 godzin; (VI) był kierowcą ciągnika, który przewoził beton; (VII) jeździł samochodem, który przewoził paliwo, to była cysterna typu J.; (VIII) odwołujący był na budowie eksportowej w Czechach; (IX) odwołujący był na budowie w Czechach kierowcą samochodu ciężarowego; (X) jeździł też gruszką betoniarką; (XI) budowy były prowadzone przez cały rok, także w okresie zimowym; (XII) odwołujący przeszedł z kierowcy ciągnika na kierowcę samochodu ciężarowego pod koniec lat 90-tych.

Co się tyczy zakresu wykonywanych przez odwołującego czynności pracy biegły wskazał, że pojęcie „praca w szczególnych warunkach" zostało zdefiniowane art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227). Zgodnie z ust. 2 tego artykułu, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Przez pracę o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości rozumie się prace o zwiększonym zagrożeniu lub wykonywane
w utrudnionych warunkach, uznane za takie przez przepisy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy instrukcje eksploatacji urządzeń i instalacji bądź przez pracodawcę.

Biegły zdefiniował także poszczególne pojęcia występujące w przepisach, tj. (I) praca jest to zespół czynności tworzący w cyklu produkcyjnym, technologicznym jednolity proces, który jest ze sobą powiązany ze względu na środowisko pracy, czas pracy, jej charakter oraz miejsce jej wykonywania; (II) zakres pracy jest to wydzielona z obszaru zawodowego lub zawodu dziedzina, działalność wyznaczająca granicę specjalności, specjalizacji bądź kwalifikacji (określone zestawy zadań zawodowych) wymaganych na stanowisku/ stanowiskach pracy. W wielu przypadkach zakres pracy może być tożsamy ze składową kwalifikacji w danym zawodzie; (III) czynności zawodowe są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym. Czynności mogą mieć charakter motoryczny (praktyczny) lub intelektualny (umysłowy). Czynności są realizowane we współpracy z wyposażeniem, materiałami, przyrodą, ludźmi, informacjami, ideami, danymi, wydarzeniami i warunkami oraz dające określony efekt użyteczny, np. zamocowanie przedmiotu, kontrola wymiaru, włączenie urządzenia itp. Czynności podobnie jak i zadania zawodowe mogą mieć charakter technologiczny (wykonawczy), organizacyjny, kierowania i współpracy, kontroli i oceny jakości.

Rodzaj pracy (art. 29 § 1 pkt 1 ustawy Kodeks pracy) powinien być określony w umowie o pracę. Doprecyzowanie określonego w umowie rodzaju pracy stanowi zakres czynności pracownika. Zawarta z ubezpieczonym umowa o prace wskazuje w sposób wyraźny charakter i zadania zawodowe na stanowisku: kierowcy ciągnika, zaś zachowana dokumentacja osobowa wykazuje również wykonywanie czynności zawodowych przypisanych do kierowcy samochodu ciężarowego. Materiał dowodowy zebrany w sprawie nie zawiera zakresu obowiązków odwołującego.

Zgodnie z wymogami § 2.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1982 roku w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. O uprawieniu do emerytury na podstawie § 2 rozporządzenia

Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), decyduje łączne spełnienie przez pracownika wszystkich warunków określonych w tym przepisie, a nie jego przekonanie, że charakter lub warunku pracy wystarczają do uznania jej za wykonywaną w szczególnych warunkach.

W procesie uznawalności – kwalifikacji pracy biegły dokładnemu badaniu poddał nie tylko samą pracę, ale także jej charakter i warunki w jakich była wykonywana. W tym celu należało uwzględnić wszystkie przesłanki wynikające z podstaw prawnych, jak również związane z tym wymogi prawne. A mianowicie, rodzaj prac w szczególnych warunkach wyróżnia kryterium merytoryczne i formalne. Pierwszy zależy od wykonywania stale i pełnym wymiarze pracy w szczególnych warunkach, drugie natomiast wymaga, aby praca ta była wymieniona w załączniku do rozporządzenia z dnia 07 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Biegły podkreślił, że w sprawie nie tyle istotne jest zajmowane, czy właściwie nazywane w określony sposób stanowisko, ale wykonywanie określonej pracy i czynności pracy z nią związanych. Wyjaśnieniu podlegała kwestia doprecyzowania pojęcia pracy w odniesieniu do przedmiotu sprawy i umiejscowienia jej w wykazie A. Motyw przyświecający ustawodawcy w stworzeniu instytucji przewidzianej w art. 32 ustawy z 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS opiera się na założeniu, że praca wykonywania w szczególnych warunkach stale i pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu, stąd też osoba wykonująca taką pracę ma prawo do emerytury wcześniej niż inni ubezpieczeni (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 05 maja 2009 roku, I UK 4/09).

Dla celów ustalenia uprawnień do emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach, uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie obowiązujących przepisów. Biegły zaznaczył, że nie każda praca w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych uprawnia do otrzymania wcześniejszej emerytury. Jak wspomniano wcześniej przepisy (podstawy prawne opracowania opinii) w tym zakresie ściśle określają katalog takich prac.

W przedmiocie prowadzonego postępowania nie zawsze te same prace muszą być jednakowo kwalifikowane. Taki stan rzeczy wynika m.in., z różnego środowiska pracy, zagrożeń mających znaczną szkodliwość dla zdrowia, bądź mających znaczny stopień uciążliwości dla zdrowia, wymagań w obszarze wysokiej sprawności psychofizycznej, czy chociażby wykonywania jeszcze innych dodatkowych czynności pracy. Przy czym, pojęcie „czynnik szkodliwy", zostało zdefiniowane w Polskiej Normie (...): Ochrona Pracy. Niebezpieczne i szkodliwe czynniki występujące w procesie pracy. Klasyfikacja oznacza występujący w procesie pracy czynnik, którego oddziaływanie na pracującego prowadzi lub może prowadzić do schorzenia. W zależności od poziomu oddziaływania lub innych warunków czynnik szkodliwy może stać się niebezpieczny. Pojęcie zaś "czynnik uciążliwy", zgodnie z Polską Normą (...): System zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Wytyczne, to czynnik którego oddziaływanie na pracującego może spowodować złe samopoczucie lub nadmierne zmęczenie nie prowadząc do trwałego pogorszenia stanu zdrowia człowieka.

Jak wykazano powyżej, z treści art. 32 ust. 2 ustawy emerytalnej wynika, że za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Biegły zaznaczył, że użyte przez ustawodawcę sformułowania „znacząca szkodliwość" oraz „znaczny stopień uciążliwości" są pojęciami niedookreślonymi i z tego też względu winny być odnoszone do obowiązujących norm w tym zakresie lub znanego piśmiennictwa odnoszącego się do zdefiniowanych pojęć: „czynnik szkodliwy" oraz „czynnik uciążliwy".

Na podstawie (I) zeznań odwołującego; (II) standardu kwalifikacji zawodowych dla zawodu – kierowca samochodu ciężarowego; (III) akt osobowych ubezpieczonego; (IV) zeznań świadków, biegły ustalił, że odwołujący (I) wykonywał

pracę w narażeniu na nadmierny hałas emitowany przez samochody uczestniczące w ruchu drogowym oraz spowodowany pracą silnika – możliwość uszkodzenia słuchu; (II) wykonywał prace w narażeniu na bezpośrednie i odbite promieniowanie słoneczne (ultrafioletowe) – możliwość zmian skórnych i chorób oczu; (III) wykonywał pracę w narażeniu na zmienne warunki atmosferyczne niska lub wysoka temperatura, łącznie działanie temperatury, wilgotności i wiatru oraz narażenie na nagłe zmiany temperatur po wyjściu z klimatyzowanej kabiny – możliwość udaru cieplnego, odmrożeń, chorób układu oddechowego i chorób reumatycznych; (IV) wykonywał pracę w narażeniu na wibracje ogólne, których źródłem jest pojazd – możliwość zaburzeń w funkcjonowaniu narządów wewnętrznych klatki piersiowej i jamy brzusznej oraz dolegliwości ze strony układu mięśniowo – szkieletowego; (V) wykonywał pracę w narażeniu na różnorodne substancje chemiczne w postaci stałej, ciekłej i gazowej stanowiące materiał przewozowy – możliwość ostrych i przewlekłych zatruć; (VI) wykonywał pracę w narażeniu na różne substancje i preparaty chemiczne stosowane w związku z eksploatacją samochodu m.in. płyn hamulcowy, elektrolit, olej napędowy, benzyna, środki czyszczące, środki zapobiegające zamarzaniu – możliwość podrażnienia, zapalenia skóry, egzemy, przewlekłych zatruć; (VII) wykonywał pracę w narażeniu na kontakt z benzyną, ropą, a także spalinami zawierającymi tlenek węgla, tlenki siarki, tlenki azotu, węglowodory, w tym rakotwórczy benzen i wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne – możliwość ostrego lub przewlekłego zatrucia; (VIII) wykonywał pracę w narażeniu na pył i kurz powstające podczas prowadzenia samochodu po nie asfaltowanych drogach – możliwość chorób układu oddechowego; (IX) wykonywał pracę w narażeniu na długotrwałe prowadzenie pojazdu, w wymuszonej pozycji ciała, na niewygodnym siedzisku, czasami po wyboistych drogach – możliwość dolegliwości bólowych wynikających z przeciążenia układu mięśniowo-szkieletowego; (X) wykonywał pracę w narażeniu na złe zawieszenie samochodu, niewygodne siedzisko – możliwość powstania rwy kulszowej; (XI) wykonywał prace w narażeniu na różne czynniki stresogenne, senność podczas długotrwałego prowadzenia pojazdu – możliwość wystąpienia zaburzeń psychicznych i halucynacji sennych.

Powyższe ustalenia znajdują potwierdzenie w materiale dowodowym oraz międzynarodowej karcie charakterystyki zagrożeń zawodowych dla stanowiska kierowcy. Biegły wskazał, że odwołujący był zatrudniony przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości oraz pracach, które wymagały wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. W świetle powyższego stwierdził, że praca wykonywana przez odwołującego spełnia wymagania dla pracy w szczególnych warunkach określone w art. 32 ust. 2 ustawy emerytalnej.

Podsumowując powyższe rozważania biegły stwierdził, że w jego ocenie bezspornym jest fakt, że ubezpieczony wykonywał pracę w narażeniu na działanie czynników niebezpiecznych i szkodliwych występujących w procesie pracy przy obsłudze, kierowaniu ciągnika oraz samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Mając na względzie opis zadań i czynności zawodowych zawartych w standardzie kwalifikacji i opisie stanowiska kierowcy ciągnika i samochodu ciężarowego, przy uwzględnieniu dostępnego materiału naukowego dotyczącego zagrożeń zdrowotnych na tym stanowisku oraz wykazanych w postępowaniu czynności zawodowych , należało ten rodzaj pracy uznać za prace wykonywane w szczególnych warunkach, ujęte w wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1982 roku w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Dowód: opinia biegłego sądowego J. C. z zakresu bhp z dnia 29 stycznia 2017 roku, k. 93-107.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie B. L. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w W. z dnia 20 maja 2016 roku,
znak: (...) okazało się zasadne i zasługiwało na uwzględnienie, co skutkowało zmianą skarżonej decyzji.

Kwestią sporną w niniejszej sprawie było ustalenie, czy odwołujący B. L. spełnia przesłanki do przyznania mu wcześniejszej emerytury
z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Przepis art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013 roku, poz. 1440; ze zm.) wskazuje, że

ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli
w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn, oraz

2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 ustawy.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do Otwartego Funduszu Emerytalnego albo złożenia wniosku
o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w Otwartym Funduszu Emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Przy określaniu prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie ma żadnej swobody. Prace te ściśle i jasno określone są
w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub
w szczególnym charakterze. Na wykazach prac zawartych we wskazanym rozporządzeniu, nie kończą się jednak ograniczenia dotyczące uprawnień
z tytułu wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Aby daną pracę uznać za wykonywaną w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, pracownik musi ją wykonywać stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy. Dodatkowo, zgodnie z powołanym rozporządzeniem, aby mężczyzna mógł nabyć prawo do emerytury powinien:

1. posiadać 25–letni okres zatrudnienia, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia),

2. wykonywać pracę wymienioną w wykazie A (Prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego), będącym załącznikiem do rozporządzenia, oraz

3. osiągnąć wiek emerytalny wynoszący 60 lat (§ 4 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia) oraz być zatrudnionym przez co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach
(§ 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia).

Ponadto, zgodnie z przepisem § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia - okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Z kolei okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2 rozporządzenia).

W myśl stanowiska wyrażonego w orzecznictwie, w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, warunki nabycia prawa do wcześniejszej emerytury muszą być spełnione łącznie w chwili wydania decyzji przez organ rentowy.
W postępowaniu odwoławczym od decyzji odmawiającej prawa do tego świadczenia, sąd ubezpieczeń społecznych ocenia legalność decyzji według stanu rzeczy istniejącego w chwili jej wydania (wyrok SN z dnia 7 lutego
2006 roku, I UK 154/05). Wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub
w szczególnym charakterze powinno być stwierdzone przez pracodawcę
w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze lub w świadectwie pracy (wyrok SN dnia 15 grudnia 1997 roku, II UKN 417/97 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2001 roku, II UKN 598/00).

Jednocześnie wskazać należy, że świadectwo pracy nie jest dokumentem urzędowym w myśl art. 244 § 1 k.p.c., gdyż pracodawca nie ma charakteru organu władzy publicznej, świadectwo pracy stanowi więc dokument prywatny zgodnie z art. 245 k.p.c. W orzecznictwie podkreśla się, że przy ustalaniu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, złożenie dowodu w postaci świadectwa pracy może być kwestionowane, co na podstawie art. 6 k.c. pociąga za sobą obarczenie ciężarem dowodu strony, która zaprzecza okolicznościom wynikającym ze świadectwa pracy. Należy bowiem ustalić, jakie prace ubezpieczony rzeczywiście wykonywał, bowiem ta okoliczność, nie zaś nazwa zajmowanego stanowiska, przesądza o ewentualnym istnieniu przesłanek dla przyznania dochodzonego świadczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2004 roku, II UK 337/03).

W niniejszej sprawie bezspornym jest, że B. L. ukończył w dniu 18 maja 2016 roku wymagany wiek 60 lat i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, jak również udowodnił wymaganą ilość okresów składkowych i nieskładkowych 25 lat, według stanu na dzień 1 stycznia 1999 roku. Wątpliwości istniały co do spełniania przez odwołującego pozostałych przesłanek – organ rentowy na etapie postępowania wyjaśniającego zakwestionował wykazanie przez ubezpieczonego przesłanek w postaci posiadania 15 lat pracy w warunkach szczególnych (tj. łącznie okresów składkowych i nieskładkowych). W szczególności organ rentowy nie uznał okresu zatrudnienia B. L. w (...) S.A. od 24 lipca 1975 roku do 31 grudnia 1998 roku. Wskazał również, że przedłożone świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, nosi ślady poprawek. Na mocy odwołania inicjującego postępowanie w niniejszej sprawie, B. L. wniósł zastrzeżenia co do powyższych ustaleń organu rentowego wskazując, że spełnia wszystkie przesłanki konieczne do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

Przedmiotem sporu pozostawało zatem ustalenie, czy odwołujący posiada na dzień 1 stycznia 1999 roku 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy nie zaliczył mu bowiem do okresów pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...). Zdaniem Sądu fakt wykonywania przez odwołującego pracy w szczególnych znajduje potwierdzenie w zebranym w sprawie materiale dowodowym. Niewątpliwie przez okres zatrudnienia odwołujący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, tj. 8 godzin dziennie, wykonywał pracę na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego
o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, tj. na stanowisku kierowcy wymienionym w wykazie A, dziale VIII, poz. 2, pkt 2, stanowiącym załącznik nr 3 do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 roku w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych (Dz. U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Sąd Okręgowy nie znalazł przy tym jakichkolwiek podstaw, by kwestionować wiarygodność materiału dowodowego, w tym zeznań odwołującego, zwłaszcza w świetle potwierdzenia tych okoliczności przez świadków, którzy w sposób zgodny wskazali, że B. L. wykonywał pracę na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Warto także podkreślić, że praca w szczególnych warunkach jest pracą o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagająca wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia – art.32 ust.2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Jej wykonywanie powoduje szybsze obniżenie wydolności organizmu i szybszą utratę zdolności do zarobkowania stąd uzasadnione jest obniżenie wieku emerytalnego w stosunku do osób ją wykonujących. Jednakże dla oceny czy pracownik wykonywał pracę w warunkach szczególnych znaczenie mają konkretne warunki, w których jest ona wykonywana na danym stanowisku, mające z punktu widzenia ustawodawcy szkodliwy wpływ na organizm ludzki a nie samo przekonanie pracownika o wysokiej szkodliwości warunków pracy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 10 kwietnia 2013 roku, sygn. akt. III AUa 137/13, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 18 stycznia 2013 roku, sygn. akt III AUa 1203/12, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 16 stycznia 2013 roku., sygn. akt III AUa 1181/12).

W ocenie Sądu Okręgowego ww. okresy wraz z okresami uwzględnionymi przez organ rentowy dają ponad 15 lat pracy w warunkach szczególnych, tym samym, ubezpieczony spełnił wymóg pracy co najmniej 15 lat w warunkach szczególnych, spełnił też warunek wieku 60 lat przewidziany w § 4 o rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7

lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477^{14} § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 20 maja 2016 roku, znak: (...) w ten sposób, że przyznał odwołującemu B. L. prawo do wcześniejszej emerytury z warunków szczególnych od dnia 1 czerwca 2016 roku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie 2 sentencji wyroku na podstawie art. 98 ust. 1 i 3 k.p.c. Organ rentowy jako strona przegrywająca proces został zobowiązany do poniesienia kosztów zastępstwa procesowego pełnomocnika reprezentującego odwołującego w postępowaniu w niniejszej sprawie w wysokości 360,00 złotych, których wysokość została ustalona
na podstawie § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia
22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 z późniejszymi zmianami) w brzmieniu obowiązującym w dacie wpływu odwołania od decyzji do Sądu.

Z kolei rozstrzygnięcie zawarte w pkt. 3 wyroku opiera się na przepisie art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zdaniem Sądu Okręgowego organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w wypłacie świadczenia. Ustalenie, że odwołujący spełnił warunek wymaganych 15 lat pracy w warunkach szczególnych wymagało bowiem przeprowadzenia sądowego postępowania dowodowego. Organ rentowy nie ma tych możliwości dowodowych w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, gdyż ograniczony jest środkami dowodowymi wymienionymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49).

Stosownie do treści art. 118 ust. 1a ww. ustawy, w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

Działając zaś na podstawie powołanego przepisu, Sąd wnioskując
a contrario, nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, powodującej opóźnienie w wypłacie świadczenia, mając na uwadze fakt, że dopiero wyniki niniejszego postępowania dowodowego, w tym obejmującego dowody z zeznań świadków L. S., T. G., J. D., K. B., B. S. (1), a także opinii biegłego sądowego ds. BHP powołanego w sprawie, pozwoliły na poczynienie wiążących ustaleń, mających wpływ na jego prawo do wnioskowanego świadczenia.

W związku z powyższym, Sąd orzekł jak w sentencji.

SSO Renata Gąsior

Zarządzenie: (...)